

IV ശ്രദ്ധ ക്ഷണിക്കൽ

(1) ബൃഹത്തോണി നയരേഖ

ശ്രീ. വി. ആർ. സുനിൽ കുമാർ: സർ, നടപ്പ് പാർലമെന്റ് സമ്മേളനത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചിരിക്കുന്ന 2021-ലെ ഇന്ത്യൻ മറൈൻ ഫിഷറീസ് ബില്ലും ബൃഹത്തോണി നയരേഖയും പിൻവലിക്കാൻ മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്ക് ഒപ്പംനിന്നുകൊണ്ട് നമ്മുടെ സർക്കാർ കേന്ദ്ര സർക്കാരിൽ സമ്മർദ്ദം ചെലുത്തണമെന്നും പ്രതിഷേധിക്കണമെന്നും ഈ അവസരത്തിൽ സൂചിപ്പിക്കാനാഗ്രഹിക്കുകയാണ്. ആദിവാസികൾക്ക് തുല്യമായ ജീവിതം നയിക്കുന്നവരാണ് മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ. വിദ്യാഭ്യാസപരമായും അടിസ്ഥാന സൗകര്യപരമായും സാമ്പത്തികപരമായും പിന്നോക്കാവസ്ഥയിൽ നിൽക്കുന്ന ഒരു സമൂഹമാണ്. കടൽക്ഷോഭവും സുനാമിയും വരുമ്പോൾ ഭയവും പട്ടിണിയും അനുഭവിച്ച് ജീവിക്കേണ്ടിവരുന്ന സാഹചര്യമാണ് മത്സ്യത്തൊഴിലാളി മേഖലയിലുള്ളത്. വിദേശനാണ്യം ഏറ്റവും കൂടുതൽ നേടിത്തന്ന ഒരു വിഭാഗമാണിവർ. അവർക്കുവേണ്ടിയുള്ള പോരാട്ടം മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്കു വേണ്ടി മാത്രമുള്ള പോരാട്ടമായിട്ടല്ല നാം കാണേണ്ടത്. മനുഷ്യ സമൂഹത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള ഈ പോരാട്ടം കോർപ്പറേറ്റുകൾക്കെതിരായും കോർപ്പറേറ്റ് നയങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്ന കേന്ദ്രസർക്കാരിനെതിരായും പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളെല്ലാം വിറുപ്പിക്കപ്പെടുന്ന, കോർപ്പറേറ്റുകൾക്കുവേണ്ടി മാത്രം ഭരണകൂടം നിലനിർത്തുന്ന നരേന്ദ്ര മോദി സർക്കാരിനെതിരായുള്ള ഒരു പോരാട്ടമായാണ് കാണേണ്ടത്. ഈ പോരാട്ടത്തിൽ സർക്കാർ തൊഴിലാളികൾക്ക് ഒപ്പമാണെന്നതാണ് എല്ലാവരും വിശ്വസിക്കുന്നത്. സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുമായും മത്സ്യത്തൊഴിലാളി സംഘടനകളുമായും ചർച്ച ചെയ്യാതെയാണ് കേന്ദ്ര സർക്കാർ ഈ ബിൽ കൊണ്ടുവരുന്നത്. ഈ ബിൽ പാസ്സായാൽ കേരളത്തിലെ ഭൂരിപക്ഷം യാനങ്ങൾക്കും 12 നോട്ടിക്കൽ മൈൽ ദൂരത്തിനപ്പുറത്തേയ്ക്ക് പോകാൻ കഴിയാത്ത സാഹചര്യമുണ്ടാകും. അതോടുകൂടി മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ കൂടുതൽ പട്ടിണിയിലേയ്ക്ക് പോകുന്ന സാഹചര്യമാണുണ്ടാകാൻ പോകുന്നത്. നിയമ ലംഘനത്തിന്റെ പേരിൽ തൊഴിലാളികൾക്ക് വൻ തുക പിഴയും ക്രിമിനൽ നടപടിയും വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന നിയമം മത്സ്യമേഖലയെ കോർപ്പറേറ്റുവൽക്കരിക്കാനുള്ളതാണ്. ബിൽ പാസ്സായാൽ ചെറുവള്ളങ്ങൾക്കുൾപ്പെടെ കേന്ദ്ര ലൈസൻസ് വേണ്ടിവരും. വൻ തുക ഫീസ് നൽകാൻ കഴിയാതെ പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ ആട്ടിയോടിക്കപ്പെടും. ദൂരപരിധി ലംഘനത്തിന്റെ പേരിൽ 20,000 മുതൽ 2,00,000 രൂപ വരെ പിഴ ചുമത്താൻ വ്യവസ്ഥയുണ്ട്. ചെറുമീനുകൾ നാളെ

കടലിൽ ഇല്ലാത്ത സാഹചര്യമാണ് വരാൻ പോകുന്നത്. കോർപ്പറേറ്റുകളുടെ വൻമീനുകൾ ചെറുമീനുകളെയെല്ലാം ഇല്ലായ്മ ചെയ്യുന്നതോടുകൂടി പാവപ്പെട്ട മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്ക് മത്സ്യബന്ധനം പോലുമില്ലാത്ത സാഹചര്യത്തിലേയ്ക്ക്, കടലിന്റെ മക്കൾ ഇല്ലാതാകുന്ന അവസ്ഥയാണ് നാളെ മത്സ്യത്തൊഴിലാളി മേഖലയിലുണ്ടാകാൻ പോകുന്നത്. 1991-ലെ പുത്തൻ സാമ്പത്തിക നയത്തിന്റെ ചുവടുപിടിച്ച് നീലവിപ്ലവം വാഗ്ദാനം ചെയ്ത് നരേന്ദ്ര മോദി സർക്കാർ ബ്ലൂ ഇക്കോണമി നയരേഖയ്ക്ക് രൂപം നൽകിയിരിക്കുന്നു. ഭൂമിയുടെ 70 ശതമാനം വരുന്ന കടലിൽ 20 ശതമാനം വരുന്ന ഇന്ത്യൻ മഹാസമുദ്രം ഇന്ത്യയുടെ ഭാഗമാണ്. ബംഗാൾ ഉൾക്കടലും അറബിക്കടലും ഇന്ത്യൻ അതിർത്തി പങ്കിടുന്നു. ലോകമാകെയുള്ള കടലിൽ 38000-ഓളം വമ്പൻ മത്സ്യബന്ധന കപ്പലുകളുണ്ടെന്നാണ് കണക്ക്. ഇന്ത്യയുടെ ആഴക്കടലിൽ 908 വമ്പൻ വിദേശ യാനങ്ങൾക്ക് ലൈസൻസ് നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരം കപ്പലുകളുടെ എണ്ണം 1178 ആക്കുന്നതിനുവേണ്ടി നരേന്ദ്ര മോദി സർക്കാർ വിജ്ഞാപനമിറക്കിയിരിക്കുകയാണ്. വൻ ബഹുജനപ്രക്ഷോഭത്തെ ഭയന്ന് ഉത്തരവ് റദ്ദാക്കിയതാണ്. വിദേശ യാനങ്ങളുടെ എണ്ണം വർദ്ധിപ്പിക്കാനുള്ള ശ്രമം ഇപ്പോഴും തുടരുന്നു. ലോകമാകെ മത്സ്യമേഖല വലിയ പ്രതിസന്ധി നേരിടുന്നുണ്ട്. 90 ശതമാനം മത്സ്യസമ്പത്ത് പിടിച്ചുകഴിഞ്ഞതായും ആഗോള മത്സ്യോല്പാദനം പ്രതിവർഷം നാല് ലക്ഷം ടൺ വീതം കുറയുമെന്നുമാണ് കണക്കുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. മത്സ്യസമ്പത്തിനാൽ സമ്പന്നമായ ഇന്ത്യൻ കടലുകളെ ലക്ഷ്യംവച്ച് കുതിച്ചുപായുകയാണ് ഭീമൻ കുത്തക കമ്പനികൾ. നരേന്ദ്ര മോദി സർക്കാർ ഈ കുത്തകകൾക്കുമുമ്പിൽ കീഴടങ്ങുന്നതിന്റെ സാക്ഷ്യമാണ് ബ്ലൂ ഇക്കോണമി നയരേഖ. ഇത് നടപ്പിലാക്കിയാൽ ഇന്ത്യൻ തീരങ്ങളിൽ ജീവിക്കുന്ന ഒരു കോടിയോളം വരുന്ന മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ നിത്യദുരിതത്തിലാകും. ഐക്യരാഷ്ട്രസഭയുടെ 1976-ലെ UNCLOS (United Nations Convention on the Law of the Sea) പ്രഖ്യാപന പ്രകാരം 200 നോട്ടിക്കൽ മൈൽ (365 കി.മീ.) അതിർത്തി കണക്കാക്കി അതാത് രാജ്യങ്ങൾക്ക് മത്സ്യബന്ധനത്തിന് അധികാരമുണ്ട്. നരേന്ദ്ര മോദി സർക്കാരിന്റെ ദേശീയ മത്സ്യനയം ആഴക്കടൽ മാത്രമല്ല, തീരക്കടലും കുത്തകകൾക്ക് തീറെഴുതിക്കൊടുക്കുന്ന സ്ഥിതിയുണ്ടാക്കും. ഈ ദേശഭ്രാഹ നയത്തെ ചെറുത്തുതോൽപ്പിക്കേണ്ടത് മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ മാത്രമല്ല, ഏതൊരു രാജ്യസ്നേഹിയുടേയും കടമയാണ്. കടലും കടൽത്തീരവും മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്ക് തിരിച്ചുകിട്ടുന്നതിനുള്ള സമരമാക്കി മാറ്റാൻ നമ്മുടെ സർക്കാരിന് കഴിയണം. കാർഷിക മേഖലയെപ്പോലെ, കടലും കോർപ്പറേറ്റുകൾക്ക് തീറെഴുതിക്കൊടുക്കുന്നതിനുള്ള നീക്കമാണ് നരേന്ദ്ര മോദി സർക്കാർ നടത്തുന്നത്.

2021 ഫെബ്രുവരി 17-ന് പ്രസിദ്ധീകരിച്ച നയരേഖ വ്യക്തമാക്കുന്നത് തീർക്കലും ആഴക്കടലും ഖനനത്തിനും മത്സ്യകൃഷിക്കുംവേണ്ടി പതിച്ചുനൽകുമെന്നാണ്. കടൽ ഖനനം മത്സ്യബന്ധനത്തിന്റെ സർവ്വ നാശത്തിനും മത്സ്യബന്ധന മേഖലയിൽ തൊഴിലില്ലായ്മ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും പരിസ്ഥിതി ആഘാതമുണ്ടാക്കുന്നതിനും ഇടയാക്കും. രാജ്യസുരക്ഷയ്ക്ക് ഭീഷണിയാകുന്ന ഈ നയരേഖയെ സർക്കാരിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽകൊണ്ടുവരികയാണ്. ഇതിനെതിരെ ഒറ്റക്കെട്ടായി സഭ സമ്മർദ്ദം ചെലുത്തണമെന്നും പറയാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

മത്സ്യബന്ധനം, സാംസ്കാരികം, യുവജനക്ഷേമ വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. സജി ചെറിയാൻ): സർ, സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റിന്റെ സജീവ പരിഗണനയിലുള്ള വിഷയമാണ് ശ്രീ. വി. ആർ. സുനിൽ കുമാർ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചത്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രി രണ്ട് പ്രാവശ്യം യോഗം വിളിച്ചപ്പോൾ ചർച്ച ചെയ്യുകയും എം.പി.മാരോട്ക്കും ഇക്കാര്യങ്ങൾ പാർലമെന്റിൽ ഉന്നയിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള നിർദ്ദേശം നൽകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ എല്ലാ വിശദാംശങ്ങളിലേയ്ക്കും ഞാൻ പോകുന്നില്ല. ബ്ലൂ ഇക്കണോമിയുടെ ഭാഗമായി വരുന്ന 2019-ലെ കരട് മത്സ്യബന്ധന നിയമം സംബന്ധിച്ച് സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റിന്റെ അഭിപ്രായം കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റിന് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിൽ കേന്ദ്ര നിർദ്ദേശങ്ങൾ കേന്ദ്രഗവൺമെന്റ് അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അപകടകരമായ പുതിയ പ്രശ്നങ്ങൾ ഇപ്പോൾ ഉയർന്നുവന്നിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതാണ് നമ്മൾ ചർച്ച ചെയ്യുന്നത്. അതിന്റെ ഭാഗമായാണ് ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രി എം.പി-മാരുടെ കോൺഫറൻസിലും ഉന്നതതല യോഗത്തിലും ഈ വിഷയം ചർച്ച ചെയ്ത് കാര്യങ്ങൾ കേന്ദ്രത്തിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. രാജ്യത്തിന്റെ സാമ്പത്തികവളർച്ചയ്ക്കും കോടിക്കണക്കിനുവരുന്ന മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ ശാക്തീകരണത്തിനും ഉതകുന്നതാണെന്ന പ്രഖ്യാപനത്തോടെ കേന്ദ്രസർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ച ബ്ലൂ ഇക്കണോമി നയം മത്സ്യബന്ധനമേഖലയിൽ പ്രത്യേകിച്ച് പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്കിടയിൽ പലതരത്തിലുള്ള ആശങ്കകൾ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ട്.

(1) സംസ്ഥാനത്തെ 41 നദികളിൽനിന്നുള്ള പോഷകസമ്പുഷ്ടമായ ജലം വന്നുചേരുന്നത് തീർക്കലിലാണ്. ആയതിനാൽ ജൈവസമ്പുഷ്ടമായ തീർക്കലാണ് കേരളത്തിന്റേത്. വാണിജ്യമൂല്യമുള്ള മിക്ക മത്സ്യങ്ങളുടെയും പ്രജനനകേന്ദ്രവും പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ ഏറെ ആശ്രയിക്കുന്ന പ്രദേശവും യന്ത്രവൽക്കൃത മത്സ്യബന്ധനം നിരോധിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതുമായ തീരമേഖലയിൽ ഖനനംപോലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ പാരിസ്ഥിതികവും

സാമൂഹികവുമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾക്ക് ഇടയാക്കും. ആയതിനാൽ പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ ഏക ഉപജീവനമാർഗ്ഗമായ തീരമേഖല പാരിസ്ഥിതിക പ്രാധാന്യം അർഹിക്കുന്നതാകയാൽ ധാതുഖനന പ്രവൃത്തികൾ നടപ്പാക്കുന്നതിൽ നിന്ന് ഈ മേഖലയെ ഒഴിവാക്കണം. വനത്തിന്റെ അവകാശം ആദിവാസികൾക്ക് എന്നപോലെ കടലിന്റെ അവകാശം മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്കാണ് എന്നതാണ് ഇടതുപക്ഷ ജനാധിപത്യമുന്നണി സർക്കാരിന്റെ നയം. ബ്ലൂ ഇക്കോണമി നയം പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതോടെ കടലിന്റെ അവകാശം വൻകിട ധാതുഖനന ലോബികൾക്കും ടൂറിസം ലോബികൾക്കുമായി മാറും. കടലിൽനിന്നും അന്യവൽക്കരിക്കപ്പെടുന്നതിലൂടെ മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ ജീവിതമാർഗ്ഗംതന്നെ ഇല്ലാതാകും. ഇത് തീരദേശമേഖലയിൽ സാമൂഹ്യപ്രശ്നങ്ങൾക്ക് നിദാനമാകും.

(2) ബ്ലൂ ഇക്കോണമി നയം നടപ്പാക്കുകവഴി തീരദേശമേഖല വലിയ പരിവർത്തനങ്ങൾക്ക് വിധേയമാകും. തുറമുഖങ്ങളുടെ എണ്ണത്തിലുള്ള വർദ്ധനവ്, അശാസ്ത്രീയമായ നിർമ്മാണം എന്നിവമൂലം കടലാക്രമണം രൂക്ഷമാകാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. തീരം ഇല്ലാതാകുന്നതുമൂലം മത്സ്യത്തൊഴിലാളികളുടെ വീടും വസ്തുവകകളും നഷ്ടപ്പെടാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. തീരദേശജനത കൂടുതൽ പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെടുന്നതിനപ്പുറമേ ഭൂരിഭാഗം പരിസ്ഥിതി ലോലപ്രദേശങ്ങളും അപ്രത്യക്ഷമാകാൻ സാധ്യതയുണ്ട്.

(3) ബ്ലൂ ഇക്കോണമിയുടെ പരിധിയിൽപ്പെട്ടിട്ടുള്ള മേഖലകൾ എല്ലാംതന്നെ വലിയ മുതൽമുടക്ക് വേണ്ടിവരുന്ന സംരംഭങ്ങളാണ്. നിലവിൽ ബഹുരാഷ്ട്ര കമ്പനികൾക്കുമാത്രമേ ഇതിനാവശ്യമായ സാങ്കേതികവിദ്യയും സാമ്പത്തിക ഭദ്രതയുമുള്ളൂ. സാധാരണക്കാർക്ക് പ്രാപ്യമല്ലാത്ത മേഖലകളാണ് ഇവയെല്ലാം. ബഹുരാഷ്ട്ര കമ്പനികളുടെ വൻതോതിലുള്ള കടന്നുകയറ്റം തീരദേശമേഖലയിൽ അശാന്തിക്ക് കാരണമാകാൻ സാധ്യതയുണ്ട്.

(4) കടലിലെ ധാതുഖനനം കടൽവെള്ളം കലങ്ങുന്നതിന് കാരണമാകും. കലങ്ങിയ ജലത്തിൽ സൂര്യപ്രകാശം ആഴങ്ങളിലേയ്ക്ക് എത്തുകയില്ല. സൂര്യപ്രകാശത്തിന്റെ സാന്നിധ്യത്തിൽ മാത്രമേ കടലിലെ സർവ്വജീവി പ്രക്രിയകളുടെയും അടിസ്ഥാനപരമായ പ്രകാശസംശ്ലേഷണം സാധ്യമാകുകയുള്ളൂ എന്നതിനാൽ കടലിലെ പ്രകാശിതമേഖലയുടെ ശോഷണം കടലിലെ പ്രാഥമിക ഉല്പാദനത്തെ ദോഷകരമായി ബാധിക്കുന്നതിലൂടെ മത്സ്യസമ്പത്ത് ഗണ്യമായി കുറയാൻ സാധ്യതയുണ്ട്.

(5) കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനംമൂലം കടൽനിരപ്പ് ഉയരുന്നതിനാൽ തീരദേശവാസികൾ ഇപ്പോൾത്തന്നെ വൻസമ്മർദ്ദത്തിലാണ്. അതിനോടൊപ്പം ബ്ലൂ ഇക്കണോമിമൂലമുള്ള അശാസ്ത്രീയ വികസനവും കൂടിയാകുമ്പോൾ സ്ഥിതി കൂടുതൽ വഷളാകും. ഇതുവഴി തീരദേശ ജനത കടലോരത്തുനിന്നും പാലായനം ചെയ്യേണ്ട സ്ഥിതി സംജാതമാകാനും സാധ്യതയുണ്ട്. ഈ നിയമത്തിന്റെ ഭാഗമായി ഒരു കാര്യംകൂടി പറഞ്ഞ് ഞാൻ അവസാനിപ്പിക്കാം.

ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയനുസരിച്ച് ടെറിട്ടോറിയൽ കടലിലെ മത്സ്യബന്ധനം സംസ്ഥാനത്തിന്റെ അധികാരപരിധിയിലുള്ള വിഷയമാണ്. ഈ പ്രദേശങ്ങളിലെ വികസനപരിപാലന പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരം സംസ്ഥാന സർക്കാരിൽ നിക്ഷിപ്തമാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രി രണ്ട് യോഗങ്ങൾ വിളിച്ച് ചർച്ച ചെയ്തപ്പോഴും ഉയർന്നുവന്ന ഒരു പ്രശ്നം, നമ്മുടെ ഫെഡറൽ അധികാരങ്ങളെയും സംവിധാനങ്ങളെയും ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടുന്ന ഒരു നിയമമായി ഇത് മാറുമെന്നതുകൊണ്ട് ഗൗരവമായ നിലയിൽത്തന്നെ കേന്ദ്രഗവൺമെന്റിൽ ഈ പ്രശ്നം ഉന്നയിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നാണ് സൂചിപ്പിക്കാനുള്ളത്.

(2) മാനസികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളുടെ ശോച്യാവസ്ഥ

ശ്രീ. അനൂപ് ജേക്കബ്: സർ, സംസ്ഥാനത്ത് അവഗണിക്കപ്പെട്ടും പാർശ്വവത്കരിക്കപ്പെട്ടുംകിടക്കുന്ന മാനസികരോഗികളുടെ വിഷയത്തിൽ ഫലപ്രദമായ ഇടപെടലുകൾ ഗവൺമെന്റിന്റെ ഭാഗത്തുനിന്നുണ്ടാകണമെന്നാണ് എനിക്ക് ഈ ശ്രദ്ധ ക്ഷണിക്കലിലൂടെ സൂചിപ്പിക്കാനുള്ളത്. നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്ത് ഗവൺമെന്റ് ആശുപത്രികളിൽ ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ വളരെ പരിമിതമായ നിലയിലാണ് മുന്നോട്ടുപോകുന്നത്. ഇതെല്ലാം ബഹുമാനപ്പെട്ട മന്ത്രിയുടെ ശ്രദ്ധയിലുള്ള കാര്യങ്ങളാണ്. ഡോക്ടർമാരുടെയും ജീവനക്കാരുടെയും അഭാവം, ഭൗതികസാഹചര്യങ്ങളുടെ അപര്യാപ്തത തുടങ്ങി നിരവധി വിഷയങ്ങളാണ് നിലനിൽക്കുന്നത്. ജയിലിന് സമാനമായ രീതിയിൽ ഇത്തരത്തിലുള്ള ആശുപത്രികളിൽ ചികിത്സയ്ക്കെത്തുന്ന രോഗികളെ പാർപ്പിക്കുന്നു എന്ന നിലയിലുള്ള ആക്ഷേപങ്ങളും ഉയർന്നുവരുന്ന സാഹചര്യമാണ് നിലവിലുള്ളത്. ഇതിനാവശ്യമായ ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതം ലഭ്യമാകുന്നുണ്ടോ; ഉണ്ടെങ്കിൽ ബഡ്ജറ്റിൽ വകയിരുത്തുന്ന തുക ഫലപ്രദമായി വിനിയോഗിക്കാൻ ഭരണ വകുപ്പിന് കഴിയുന്നുണ്ടോ എന്നത് പരിശോധിക്കപ്പെടേണ്ട വിഷയമാണ്. ഇന്ന് ഈ മേഖലയിൽ അനവധി വിഷയങ്ങൾ നിലനിൽക്കുമ്പോൾ ഇവരുടെ പുനരധിവാസം ഒരു പ്രധാനപ്പെട്ട പ്രശ്നമായി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. രോഗം ഭേദമായവരെ തിരികെ കൊണ്ടുപോകാൻ പലപ്പോഴും ബന്ധുക്കൾ